

Yhteistyö -turhaa tuhtaamista?

Itämeriäinen

2/2012

Päätoimittajan terveiset

Helena Erkkilä, päätoimittaja

● KUVA Turun kaupungin
kuvapankki /
Olli Sulin

Kuka uskoo yhteistyöhön?

Itämeri-toimijat tapasivat toisiaan Centrum Balticum -keskuksen järjestämässä, viidennessä Itämeri-foorumissa kesäkuussa. Monet tapahtumaan osallistujat tunsivat toisensa jo ennestään, mutta myös uusia kasvoja oli paikalla runsaasti. Tapahtumassa luotiin uusia yhteyksiä, vahvistettiin vanhoja kumppanuuksia ja keskusteltiin vilkkaasti Itämeren alueen ajankohtaisista asioista. Foorumi täytti sille tänä vuonna asetetun tavoitteen, kun erilaisten organisaatioiden ja henkilöiden kohtaamisesta jäi osallistujille uusien ajatusten siemeniä ja yhteistyön ituja.

Mitä näille foorumissa virinneille yhteistyöaloitteille kuuluu nyt?

Päivittäin kuulee puhuttavan yhteistyöstä, yhteisistä tavoitteista harvemmin, yhteisistä saavutuksista tuskin koskaan. Paljon kertoo se, että kielessämme on arkikäytössä sana yhteistyö, mutta ei sanoja yhteistavoite tai yhteissaavutus. Uskommeko me siis todella yhteistyöllä saavutettaviin yhteisiin tavoitteisiin? Vai olemmeko vain uskovinamme, huijaamme itseämme ja muita, koska yhteistyö on tänä päivänä sosiaalinen normi?

Yhteistyö on välillä, etten sanoisi usein, ainakin jossain määrin vaikeaa ja epäily saavutettavissa olevista tuloksista valtaa helposti mielen.

Tässä Itämeriläisen numerossa haastattelemme kahta Itämeren alueen yhteistyössä pitkään työskennellyttä asiantuntijaa, Philipp Schwartzia ja Jan Lundinia, jotka molemmat uskovat vahvasti yhteistyön voimaan. Yhteistyöhön kutsuu myös Kirsi Ahlman artikkelissaan ja Juho Savon esittelemän Varsinais-Suomen liiton toiminta perustuu sekin yhteistyöhön.

Pitäiskö yhteistyöhön siis sittenkin uskoa?

On selvää, että huonosti toimiva yhteistyöverkosto ei tuota mainittavia tuloksia. Siihen tuhlattu aika ja raha on hukkaan heitetty. Toisaalta, hyvin toimiva verkosto antaa siihen panostetut resurssit moninkertaisesti takaisin ja siinä toimiminen on sekä innostavaa että palkitsevaa. Toimivilla verkostoilla on tapana myös yllättää tuloksilla, jota kukaan ei osannut ennakoida.

Hyvät verkostot kypsyvät hitaasti, mutta niihin panostaminen kannattaa! Me uskomme, että foorumissa keskusteluna alkaneet yhteistyösuunnitelmat voivat hyvin ja ovat monet jo muuttuneet konkreettisiksi teoiksi. Lähettäkää postia. Kuulisimme mielellämme enemmän uusista yhteishankkeistanne.

Helena Erkkilä

Otsikoissa nyt!

s. 4-5

Domus Baltica
käytössänne syksyllä 2012

s. 6-9

Itämeri edelleen keskiössä

Juho Savo
maakuntajohtaja
Varsinais-Suomen liitto

Tulossa syksyllä!

Centrum Balticum -keskuksen

uudet nettisivut.

Itämeri-yhteistyöllä on vaikutusta ihmisten

s. 10-13

arkeen

Haastateltavana
Philipp Schwartz

s. 14-15

Venäjä

-sellaisena kuin se on

Katri Pynnöniemi
tutkija
Ulkopoliittinen instituutti

s. 16-19

Jan Lundin
haluaa kehittää
alueellista yhteistyötä

Pan-Eurooppa Instituutti
25 vuotta

s. 20-23

Merenkulkualalle vihdoinkin oma eMBA

s. 24-25

Tilastototuuksia

s. 26-27

Itämeriläinen 2 • 2012

JULKAISIJA Centrum Balticum -keskus, Vanha Suurtori 7, 20500 Turku, www.centrumbalticum.org

PÄÄTOIMITTAJA Helena Erkkilä, Centrum Balticum -keskus **ULKOASU** Helena Erkkilä, Centrum Balticum -keskus

TOIMITUKSEN YHTEYSTIEDOT centrumbalticum@centrumbalticum.org

Itämeriläinen ilmestyy 4 kertaa vuodessa.

Domus Baltica

käytössänne syksyllä 2012

DOMUS
BALTICA

[MEISTÄ](#)

[UUTISET](#)

[TAPAHTUMAT](#)

[TIETOPANKKI](#)

[PROJEKTIT](#)

[PULLOPOSTI](#)

[BLOGI](#)

[OTAYHTEYTTÄ](#)

Tilaa Pulloposti

Domus Balticum -keskuksen
Itämeri-aiheinen viikkokolumni.

[Tilaa Pulloposti tästä](#)

CENTRUM
BALTICUM

[MEISTÄ](#)

[UUTISET](#)

[TAPAHTUMAT](#)

[TIETOPANKKI](#)

[PROJEKTIT](#)

[PULLOPOSTI](#)

[BLOGI](#)

[OTAYHTEYTTÄ](#)

Vanha Suurtori 7, 20500 Turku

centrumbalticum@centrumbalticum.org

Copyright 2012 © Centrum Balticum

Keskuksen kulmalta

Tuleva syksy on Centrum Balticum -keskuksen väelle jännittävää aikaa. Saamme vihdoinkin päätökseen suuren nettisivujen uudistuksen ja lanseeraamme interaktiivisen Domus Baltica -portaalin. Portaali tulee olemaan nimensä mukaisesti Itämeri-tiedon kotipaikka. Se tukee tavoitettamme kehittyä ensin kansalliseksi Itämeri-tietotoimistoksi ja pidemmällä tähtäimellä olla merkittävä tietotoimisto koko Itämeren alueella.

Asiantunteva, uskottava, ajankohtainen. Siinä muutama adjektiivi kuvaamaan uutta sivustoamme. Domus Balticaan kootaan laaja tietopaketti Itämeren alueelta. Se sisältää muun muassa asiantuntijaverkoston, uutisia, julkaisuja ja raportteja, blogeja ja tapahtumakalenterin. Tavoitteenamme on koota Itämeri-tietoa yhden katon alle ja toisaalta myös tukea muiden Itämeri-toimijoiden näkyvyyttä ja verkostoitumista.

Domus Baltica -portaalin näkökulma on laaja ja se sisältää tietoa niin yhteiskunnasta, taloudesta, kulttuurista, ympäristöstä kuin turvallisuudestakin unohtamatta muita teemoja. Ainoastaan maantieteellinen alue, Itämeren alue, rajaa portaalin sisältöä. Laaja näkökulma mahdollistaa kattavan ja ajanhermolla olevan tietopankin. Lähdemme liikkeelle ensisijassa suomen- ja englanninkielisillä sivuilla ja kasvatamme kielivalikoimaa matkan varrella kattamaan muita kieliä.

Portaalin on tarkoitus olla kätevä työväline, keskustelupaikka tai mahdollisuus verkostoitumiseen juuri Sinulle. Haluamme olla helposti lähestyttävä tietotoimisto, jonka sivusto on käyttäjäystävällinen ja selkeä. Domus Balticalla on Sinulle tarjottavaa, oletpa sitten asiantuntija tai muuten vain Itämereen liittyvistä asioista kiinnostunut. Meille kaikki Domus Baltican käyttäjät ovat tärkeitä. Ota yhteyttä, jos haluat mukaan asiantuntijaverkostoon, kirjoittaa blogia, vinkata tulevasta tapahtumasta tai vaikkapa näkyvyyttä Itämeri-tutkimuksellesi.

Pidäthän silmät ja korvat auki, me ilmoitamme, kun olemme valmiita. Lähtölaskenta kohti Domus Balticaa on alkanut!

Centrum Balticum -säätio esittäytyy

Varsinais-Suomen liitto

Egentliga Finlands förbund

Regional Council of Southwest Finland

Itämeriläistä julkaisee Centrum Balticum -keskus, jota ylläpitää vuonna 2006 perustettu Centrum Balticum -säätio.

Säätion perustivat

Varsinais-Suomen liitto

- Turun yliopistosäätio,
- Åbo Akademi,
- Turun kauppakorkeakoulun tukisäätio,
- Turun kaupunki,
- Porin kaupunki,
- Uudenkaupungin kaupunki,
- Rauman kaupunki ja
- Vaasan kaupunki

Itämeri edelleen keskiössä

Mikä muu?

Maakuntajohtaja Juho Savo

Varsinais-Suomi Itämeren keskiössä

Kun kohta kaksikymmentä vuotta sitten luotiin ensimmäisiä Euroopan Unionin aluepolitiikan kautta tarpeelliseksi tulleita maakuntasuunnitelmia, nousi Varsinais-Suomessa pintaan maakunnan asema ja rooli Itämeren keskiössä. Silloin ykkösasia olivat liikenneyhteydet meritse-, maitse- ja ilmaitse. Niiden aluekehitysmerkitys ei ole vähimmässäkään määrin pienentynyt. Jo 1998 huoli Itämeren - meidän osaltamme erityisesti Saaristomeren - tilasta nostettiin maakunnallisen toimenpidelistan kärkeen. Pro Saaristomeri - yhteistyö on ollut sen näkyvin ilmentymä. EU:n Itämeristrategian laadinta ja siihen liittynyt monipuolinen verkostoituminen on nyt viimeksi nostanut koko Itämeren alueen yhteiset politiikat kokousten esityslistoille.

Varsinais-Suomen liitto

- 28 kunnan muodostama kuntayhtymä, jossa päätösvaltaa käyttävät maakuntavaltuusto ja -hallitus
- aluekehitysviranomainen
- suunnitteluorganisaatio
- maakuntansa kuntien, väestön ja elinkeino-elämän edunvalvoja
- tuottaa tutkimuksia, suunnitelmia ja selvityksiä
- toimintaa ohjaa vuoteen 2030 ulottuva maakuntasuunnitelma ja käytännön toimenpiteitä listaava maakuntaohjelma 2011-2014.

Varsinais-Suomen liitto on alusta alkaen nähnyt tarpeen muodostaa Itämeren alueen yhteistyökysymyksiin keskittyvä, kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu toimija Turkuun. Professori Esko Antolan liiton rahoittamana tekemä selvitystyö johti Centrum Balticum -säätiön ja -keskuksen perustamiseen. Perustajajäsenenä liitto toimii säätiön hallituksessa ja tukee kaikin tavoin keskuksen kehittymistä arvostettuna Itämeri-kysymysten kärkitoimijana.

Hallituksen Itämeri-linjaukset näkyvät vuoden 2013 talousarviossa

Kun tarkastelee maakunnan liiton ajankohtaista toimintakenttää, niin havaitsee, että itämerelliset teemat ovat vahvasti esillä. Ajallisesti lähinnä on valtiovarainministeriön esitys valtion vuoden 2013 talousarvioksi. Valtion budjettihan on yksi keskeisimmistä edunvalvontakohteista. Budjettiesityksessä on useita Itämeri-yhteistyöhön ja -politiikkaan liittyviä mainintoja. Edunvalvonnallisesti suurin haaste ovat Itämeren suojeluun liittyvät toimet ja niiden rahoitus. Kirjoitan tätä maanantaina. Budjettiesitys tulee julkisuuteen ensi keskiviikkona. Toivon, että voisin antaa positiivisen arvion Saaristomereen kohdistuvien ravinnepäästöjen vähentämiseen tähtäävistä toimista. Edellisen hallituksen kaudella syntyi 8-kohtainen ohjelma. Nyt odotamme käytännön tekoja.

Ilta Itämerellä

● KUVA Juho Savo

Kansainvälinen Itämeri-yhteistyö

Syyskuun 2. viikon alkuun Hampuriin koolle kutsuttu ns. Turku -prosessin kolmas yhteistyökokous on omaehtoista Itämeri-politiikkaa kirkkaimmillaan. Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupungin aloitteesta lähtenyt Itämeri-strategian konkretisointi niin, että mukana ovat myös venäläiset on saavuttamassa kulminaatiopisteensä. Pietarin uusi kuvernööri ja EU:n DG Region uusi pääjohtaja ovat nyt mukana Hampurin kaupungin/osavaltion ja Turun kaupungin/Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöfoorumissa. Mukana ovat luonnollisesti myös eri ministeriöiden ja Itämeri-asioissa aktiivisten säätiöiden edustajat. Tältä 3. kokoukselta odotetaan nyt konkreettisia yhteistoimintahankkeita valittujen teemojen puitteissa.

Maakuntahallitus käy saman viikon lopulla vielä Pietarissa, joten Itämeren alueella tehtävä yhteistyö myös ohi/yli EU:n Itämeri-strategian pysyy aktiivisena teemana.

EU:n rakennerahasto-ohjelmat

EU:n rakennerahasto-ohjelmat seuraavalle ohjelma-kaudelle 2014 - 2020 ovat parhaillaan valmisteltavana. Suomi pyrkii nyt aiempaan verrattuna yksinkertaistettumpaan ohjelmarakenteeseen, mikä merkitsee mm. sitä, että Etelä- ja Länsi-Suomen suuralueille laaditaan yhteinen ohjelmaosio. Maakunnan liitot vastaavat osaltaan ohjelma-valmistelusta. Ohjelman yksi painopisteteema on ympäristö. Käytännössä Itämeren ympäristönsuojelutyö tulee samaan rahoitusta täältä.

Varsinais-Suomen liitto on jo kahden ohjelma-kauden ajan vastannut komissioon päin rajat ylittävistä Interreg -ohjelmista. Ensin Etelä-Suomen ja Viron välisestä yhteistyöohjelmasta ja nyt viimeksi Central Baltic -ohjelmasta, jossa mukana ovat Etelä-Suomen ja Viron lisäksi Latvia, Ruotsin rannikkoläänit Tukholman ympäriltä ja Ahvenanmaa. Tämä 140 M euron ohjelma on nyt myös päättymässä. Varsinais-Suomen liitolla on valmius ja halu jatkaa

myös seuraavan ohjelmakauden hallinto-
viranomaisena. Neuvottelut ohjelma-
rakenteesta kuuluvat tähän syksyyn. Neljän valtion
ja Ahvenanmaan maakunnan kanssa käytävät
ohjelmaneuvottelut ovat alueen keskeisistä
kehittämishaasteista ja Itämeripolitiikan syvintä
sisältöä.

Yhtenä taustana Tukholman /Mälaren -alueen ja
Ahvenanmaan sekä Varsinais-Suomen saariston
yhteistyölle on ollut Pohjoismaiden Neuvoston
rahoitus saaristoyhteistyölle. Se jatkuu vaikka
PM:n rahoitus on huomattavasti supistunut.
Suomen puolelta mukana on nykyisin myös koko
Uudenmaan saaristoalueet Porvooseen asti.

Syksyn 2012 teemana Itämeri ja kuntarakenne

Maakunnan liiton toiminta pohjaa laajimmin
aluekehityslakiin, joka merkitsee vastuuta oman
alueen kehittämisstrategiasta, -rahoituspäätök-
sistä ja käytännön toimenpiteistä joilla strategiaa
edistetään. Kansainvälinen toiminta Itämeri-
yhteistyössä on osaltaan tätä. Toinen vahva
perusta maakunnan liiton työlle on maankäyttö-
ja rakennuslaki, joka määrittelee liiton
maankäytön viranomaiseksi. Liiton vastuulla ovat
mm. maakuntakaavat, joiden ohjausvaikutusta

on viime vuosina edelleen vahvistettu. Hyvä ja
vetovoimainen ympäristö on Varsinais-Suomen
vahvuuksia. Siinä tapahtuvien muutosten suunnit-
telu koskee voimakkaasti myös meriympäristöä.

Liitto on taustaltaan järjestetty kuntayhtymän
muotoon. Kunnat vastaavat liiton toiminta-
rahoituksesta ja hallinnosta. Tätä kautta
lokakuussa järjestettävät kuntavaalit muodos-
tavat taas taitekohdan, jonka jälkeen liiton
hallintoelimet järjestetään kuntavaalien tulosta
vastaaviksi. Uusi valtuusto ja hallitus aloittavat
4-vuotiskautensa keväällä 2013. Kun tausta
on tämä, on selvää, että kuntarakenne-
uudistusta koskeva valmistelu koskettaa myös
maakunnan liittoa. Ei niinkään kohteena kuin itse
toimijana. Liittoa parempaa koko maakunnan
kehityksen tuntijaa ja suunnittelijaa ei voi
olla olemassa. Tätä kautta on selvää, että
syksyn 2012 haasteisiin kuuluu myös kunta- ja
palvelurakennetta koskeva valmistelu ja
keskustelu.

Edellä sanomaani viitaten: Syksyn 2012 teemat
ovat Itämeri ja kuntarakenne!

Juho Savo
Maakuntajohtaja
Varsinais-Suomen liitto

Selkämeren
kansallispuisto,
Merikarvia, Oua

● KUVA
Juho Savo

Haastateltavana

Philipp Schwartz

Central Baltic INTERREG IV A ohjelma

2007 – 2013

Itämeri-yhteistyöllä on vaikutusta ihmisten arkeen

Itämeri-yhteistyötä tehdään monilla eri aloilla. Yksi yhteistyömuodoista on useamman maan ja partneriorganisaation yhteiset projektit. Monesti kuulee sanottavan, että projekteja rahoittavat ohjelmat tuntuvat byrokraattisilta ja ovat kaukana arkielämästä. Mitä tähän sanoo Central Baltic INTERREG IV A ohjelman 2007 – 2013 sihteeristön johtaja Philipp Schwartz?

Central Baltic INTERREG IV A ohjelman 2007 – 2013 sihteeristön johtaja Philipp Schwartz

Philipp Schwartz on ollut mukana Itämeren alueen yhteistyössä 1990-luvulta asti. Hän on työskennellyt ja asunut Latviassa ja Virossa sekä Ruotsissa, jossa hän työskenteli Itämeren maiden neuvoston pysyvässä sihteeristössä. ”Tärkeintä on, että ihmiset yksinkertaisesti pääsevät nauttimaan alueella tapahtuvan yhteistyön hedelmistä, esimerkiksi puhtaammasta uimavedestä. Tällöin sillä, mikä projekti tai taho on mahdollistanut tämän, ei ole väliä ihmisten jokapäiväisessä elämässä”, Schwartz toteaa.

3 tavoitetta

Central Baltic -ohjelmalla on kolme tavoitetta, joihin se pyrkii projektiansa kautta:

- 1 ympäristön suojeleminen ja sen tilan parantaminen erityisesti Itämeren osalta,
- 2 alueen taloudellisen kehityksen ja kilpailukyvyn edistäminen ja
- 3 paremman elinympäristön kehittäminen.

Avoimet ovet

17.9 – 14.10.2012

www.centralbaltic.eu

Vuosina 2009-2011 toteutettu VOMARE (Voluntary Maritime Rescue) -hanke rakensi perustuksia Suomen, Ruotsin ja Saksan mallien mukaiselle, vapaaehtoiselle meripelastustoiminnalle Itämerellä.

● KUVA VOMARE-projekti

Yhteinen identiteetti

Itämeren alueen yhteisestä identiteetistä puhutaan paljon. Jotta se voisi vielä vahvistua, pitäisi ihmisten samaistua yhä enemmän alueeseen, sen luontoon, kulttuuriin ja historiaan. Central Baltic -ohjelmaan kuuluvat Suomi mukaan lukien Ahvenanmaa, Viro, Latvia ja Ruotsi. Onko näillä mailla keskenään yhteinen alueellinen identiteetti? Schwartz huomauttaa, että ehkä kyseinen identiteetti ei ole edes tarpeen, sillä mikä olisi sen lisäarvo? Jos keskitytään liikaa jonkin pienen alueen identiteetin muokkaamiseen Itämeren alueen sisällä, saatetaan menettää laajemman Itämeri-identiteetin mahdollisuudet. Olennaisempaa olisikin kysyä ovatko alueen toimijat yhdistäneet voimavaransa, puhaltavatko ne yhteen hiileen ja ovatko ne linkittäneet resurssinsa ja osaamisensa? Schwartzin mukaan ohjelmassa mukana olevat maat ovat tarpeeksi samanlaisia pystyäkseen yhteistyöhön ja samalla tarpeeksierilaisia hyötyäkseen eroavaisuuksistaan.

Tutkimus ja tulokset

Projektien täyttämässä maailmassa on usein haasteena tuoda projektien tulokset suuren yleisön tietoon. Tuloksina on usein arviointeja, suosituksia ja tutkimuksia, jotka valuvat hukkaan, jos ne päätyvät pölyttymään pöytälaatikoihin. Schwartz korostaa, että yksi menestyksekkään projektin tunnusmerkeistä on juuri tulosten implementointi ja niiden vaikuttavuus päätöksentekoon.

Central Baltic INTERREG IV A -ohjelman projektien tuloksista puhuttaessa Schwartz antaa muutamia käytännön esimerkkejä: vapaaehtoisten lisääntyneiden meripelastustaitojen ansiosta merenkulkijoita on pelastettu Suomenlahdella, koulujen välituntirutiineja on muutettu oppilaita aktivoivammiksi, ja Suomen oikeusministeriö on ottanut huomioon tutkimustuloksia kehittäessään vaalien nettisivustojaan.

Avoimet ovet

Philipp Schwartz toivottaa Itämeriläisen lukijat tervetulleiksi tutustumaan ohjelman projekteihin 17.9 – 14.10.2012. Tuolloin 30 projektia ympäri ohjelma-aluetta järjestää avoimet ovet. Vierailijoilla on mahdollisuus tutustua tarkemmin projekteihin ja ennen kaikkea nähdä miten juuri he voivat konkreettisesti hyötyä niiden tuloksista. Lisätietoja löytyy ohjelman nettisivuilta www.centralbaltic.eu.

**CENTRAL BALTIC
INTERREG IV A
PROGRAMME
2007-2013**

Central Baltic INTERREG IV A-ohjelma 2007 – 2013

Central Baltic INTERREG IV A-ohjelma 2007 – 2013 saa rahoituksensa Euroopan aluekehitysrahastosta. Ohjelman hankkeet keskittyvät innovaatioihin tai alueellisen vetovoimaisuuden lisäämiseen, kilpailukykyyn ja ympäristöön. Suomi mukaan lukien Ahvenanmaa, Ruotsi, Viro ja Latvia ovat mukana ohjelmassa.

Ohjelman sihteeristö sijaitsee Turussa (pääkonttori Varsinais-Suomen liitossa), ja sillä on toimipisteet Maarianhaminassa, Tukholmassa, Tallinnassa ja Riiassa.

Hankkeissa on oltava kumppaneita vähintään kahdesta ohjelmassa mukana olevasta maasta. Keskeisessä roolissa hankkeissa on yli rajojen tapahtuva yhteistyö. Hankkeet kestävät 2-3 vuotta ja niiden budjetit ovat noin miljoona euroa.

Ohjelman jäsenvaltiot neuvottelevat parhaillaan mahdollisista tulevista rahoitus-kuvioista nykyisen kauden 2007 - 2013 jälkeen.

Venäjältä tuli elokuun 22. päivä Maailman kauppajärjestön jäsen, kahdeksantoista vuoden neuvottelurupeaman jälkeen. Vaikka jäsenyydellä on merkittäviä vaikutuksia Venäjän talouteen, pidetään Venäjän nyt ottamaa askelta ennen kaikkea poliittisena. WTO-jäsenyys on merkki maan entistä vahvemmasta integroitumisesta länteen. Liittymällä Maailman kauppajärjestöön Venäjä sitoutuu noudattamaan sen piirissä sovittuja yhteisiä pelisääntöjä. Tämän odotetaan helpottavan kansainvälisten investoijien olosuhteita Venäjän markkinoilla.

Samana päivänä kun Venäjän WTO-jäsenyys astui virallisesti voimaan Venäjän ulkoministeriön tiedottaja A.K. Lukashevitsa kommentoi punk-bändi Pussy Riotista käytyä keskustelua ulkomailla. Lukashevitsin mukaan lännessä nostettu metakka ”ns. punk ryhmän” puolesta on osoitus uuden, Venäjän vastaisen aallon voimistumisesta. Syntyneessä tilanteessa on nähtävissä merkkejä ”sivilisaatioiden välisestä konfliktista”, Venäjän ulkoministeriön virallinen tiedote muotoilee. Lukashevitsin kommentit maalaavat kuvan ”kristillistä perinnettä” puolustavasta Venäjältä, jota post-moderni länsi uhkaa Pussy Riot -tapaisten ”erikoisoperaatioiden” kautta.

Tämän, ja muiden samansisältöisten lausuntojen taustalla on syvenevä sisäpoliittinen kriisi Venäjällä.

Venäjä on aloittamassa kautensa Itämeren valtioiden neuvoston puheenjohtajana sisäpoliittisesti arassa tilanteessa. Presidentti Putinin ja häntä kritisoivan opposition välinen kiistely on laajentumassa ja saamassa uusia muotoja. Samaan aikaan Venäjä on Maailman kauppajärjestön WTO:n jäsenyyden myötä integroitumassa entistä vahvemmin länteen. Usein toistettu mantra ”monenkirjavasta Venäjältä” on entistä ajankohtaisempi. Millaisen puheenjohtajan Itämeren valtioiden neuvosto on siis saamassa?

Viime talven ja kevään kuluessa julkinen keskustelu Venäjällä sai uusia sävyjä. Suurkaupunkien keskusteloissa puhuttiin kovaan ääneen vaalivilpistä ja vaadittiin korruption ryvettämisen poliittisen järjestelmän muutosta. Tämän joukon vastapuolelle, kansanrintamaan, asettuivat ne kansan ”syvien rivien” edustajat, joille putinilaisen tasapainon säilymisestä on tullut itseisarvo. Nyteletään kriisintoistavaihetta. Opposition edustajille on tehty selväksi, että poliittisen järjestelmän arvostelulla on vakavia seurauksia. Venäjän oikeus-

järjestelmän toiminta punk-bändi Pussy Riotin ja oppositioaktivisti Tanya Osipovin oikeusjuttujen yhteydessä osoittaa, että vallan vertikaalina tunnettu järjestelmä on edelleen toimintakykyinen, ainakin yksittäisissä tapauksissa.

Myös kriisin kolmannen vaiheen elementit ovat jotakuinkin havaittavissa.

Yhtäältä on hajanainen, pääosin liberaalien arvojen puolesta liputtava ja suurkaupungeissa elävä oppositioaktivisti ja tämän

Venäjä

– sellaisena kuin se on

vastaparina pikkukaupunkien ja maaseudun tavallinen väki. Mutta kuten viimeisimmät sosiologiset tutkimukset osoittavat, tämä jakolinja ei ole kiveen hakattu. Myös Venäjän maaseudulla on entistä enemmän kansalaisia, joiden mielestä arkielämän hankaluudet on ratkaistava. Aiemmin ratkaisuksi olisi riittänyt, että toistellaan sopivaa iskusanaa, joka iskoistaa odottamiseen tottuneen kansan mieliin uskoa tulevaan. Nyt politiikan käyttövoimana on pelko tulevasta.

Aikaisemmasta tilanteesta poiketen, myös Venäjän eliitti on hajaannustilassa. Tilannetta ei varsinaisesti selvennä jako pääministeri Dmitri Medvedevin ”liberaaleihin” tai presidentti Vladimir Putinin ”konservatiiveihin”. Sen sijaan, eliitti jakaantuu tulevista yksityistämistä hyötyviin ja niissä mahdollisesti häviäviin ryhmiin. Venäjän sota-teollisuudesta vastaava vara-

pääministeri Dmitry Rogozin erottuu tästä joukosta paitsi turvallisuusvetoisen retoriikkansa puolesta, myös siksi, että hänellä lähes ainoana on jotain jaettavaa. Venäjän varustelu-ohjelmaan korvamerkityt budjettivarat yhdistettynä Rogozinin kansallismieliseen viestiin, on vakava haaste nykyisen pääministeri Medvedevin suuntaan.

Tässä vaiheessa on hankala arvioida Venäjän sisäpoliittisen kriisin vaikutuksia maan toimijuuteen Itämeren maiden neuvoston piirissä. Etusijalla lienee kuitenkin puheet ”WTO-jäsen Venäjästä”, johon sisältyy lupaus Venäjän taloudellisen potentiaalin realisoitumisesta. Säröjä tähän julkisuuskuvaan voi tuoda Kaliningrad, jossa yhtenä ensimmäisistä alueista järjestettiin vuonna 2009 laajamittainen mielenosoitus. Kaliningrad on myös Venäjän ydinasepelotteen ”sillanpääasema”, joka Rogozin vetoisen turvallisuus-diskurssin

voimistumisen myötä saattaa nousta ykkösuutisten joukkoon.

Presidentti Sauli Niinistö kehotti Suurlähettiläspäivillä hiljattain pitämässään puheessa meitä suomalaisia näkemään Venäjän ”sellaisena kuin se on”. Tämä on tervetullut toteamus ja sen pitäisi haastaa meidät erittelemään entistä tarkemmin Venäjän eri tasoja.

Katri Pynnöniemi
tutkija

EU:n itäinen naapurusto ja Venäjä
tutkimusohjelma
Ulkopoliittinen instituutti

Jan Lundin haluaa kehittää alueellista yhteistyötä

Centrum Balticumilla oli ilo isännöidä Itämeren valtioiden neuvoston pääsihteerinä, Jan Lundinia, elokuun alussa Turussa. Lundin on toiminut nykyisessä tehtävässään kaksi vuotta ja on aiemmin ollut mm. Ruotsin ulkoministeriön palveluksessa. Lundin sanoo uskovansa vahvasti aluekehittämiseen ja -yhteistyöhön.

- TEKSTI Helinä Yli-Knuutila
- KUVAT Helena Erkkilä

CBSS

Itämeren valtioiden neuvosto (Council of the Baltic Sea States, CBSS) on poliittinen, valtioiden välinen, alueellinen yhteistyöfoorumi. Neuvoston jäseninä ovat kaikki 11 Itämeren alueen valtiota, mukaan lukien Islanti, Norja ja Venäjä sekä EU:n komissio. Neuvoston sihteeristö sijaitsee Tukholmassa ja on vastuussa organisaation käytännön työstä, esim. viestinnästä, projektien toteuttamisesta sekä yhteistyösuhteiden ylläpidosta.

CBSS on kehittynyt viime aikoina nopeasti. Organisaatio panostaa erityisesti siihen, että korkeantason tavoitteita voidaan helpommin muuntaa käytännön ruohonjuuritason toiminnaksi. Tähän yritetään vastata esim. uudenaikaisilla projekteilla.

Venäjä Itämeren valtioiden neuvoston puheenjohtajana

Vuosittain yksi neuvoston jäsenmaista toimii organisaation puheenjohtajana. Viimeksi puheenjohtajana on toiminut Saksa, jonka kausi päättyi kesäkuussa 2012. Vetovastuu siirtyi heinäkuussa Venäjälle. Suomalaisen kannalta on mielenkiintoista, että seuraava puheenjohtajamaa Venäjän jälkeen on Suomi, heinäkuusta 2013 alkaen. Neuvosto on korostanut jatkuvuutta puheenjohtajuuskausien välillä. Useat Saksan ajamat kärkitavoitteet ja -teemat näkyvät myös Venäjän agendalla. Saksan kaudella CBSS on panostanut mm. koherenssin lisäämiseen, esimerkiksi Itämeristrategian ja Luoteis-Venäjän kehittämisstrategian huomioimiseen neuvoston työssä. Myös julkisen ja yksityisen tahon kumppanuudet, Public Private Partnershipit, pysyvät asialistalla puheenjohtajan vaihtuessa.

Venäjän painopisteistä Lundin nostaa esiin kansalaisten välisen vuoropuhelun lisäämisen. Esimerkkinä tästä hän mainitsee BalticArtek -nuorisoleirin, joka järjestettiin Kaliningradissa elokuussa 2012. Leirillä on Venäjällä pitkät perinteet, mutta tänä vuonna se oli ensimmäistä kertaa avoinna myös muille neuvoston jäsenmaille. Leirille osallistui satoja nuoria, ja siitä toivotaan vuositaista perinnettä.

Venäjän muina tavoitteina on pitää yllä keskustelua Venäjän ja EU-valtioiden välisistä viisumijärjestelyistä sekä nostaa esiin rasismien ja radikalismien vastaisia teemoja.

Mielenkiintoinen aloite on myös SEBA (Modernisation Partnership for the South Eastern Baltic Area), jonka avulla neuvosto pyrkii lisäämään erityisesti Kaliningradin tunnettavuutta.

Tavoitteena on alueellisen yhteistyön kautta herättää keskustelua Itämeren eteläisten ja itäisten alueiden voimavaroista ja potentiaalista. SEBA on myös yksi Venäjän kärkiteemoja sen puheenjohtajuuden aikana.

Tapaamisessa keskusteltiin SEBA:n ja Turku-prosessin mahdollisuuksista yhteistyöhön. Turku-prosessi on Turun, Pietarin ja Hampurin kaupunkien aloite, jolla pyritään lisäämään yhteistyötä paikallistasolla esimerkiksi yhteisten projektien avulla. Turku-prosessia koordinoidaan osittain Centrum Balticumista käsin.

Jan Lundinilla on pitkä kokemus työskentelystä Venäjällä. Tämän vuoksi hänestä on kiinnostavaa nähdä, miten Venäjä rakentaa roolinsa CBSS:n puheenjohtajana. Lundinin mukaan moni asia Venäjällä on muuttunut viimeisen 10 vuoden

● KUVA Itämeren alueen Terveet Kaupungit ry

aikana. Venäjällä on nykyään enemmän resursseja, joita se voi sijoittaa yhteistyöhön. Lundinin mukaan muilla mailla voisi olla myös paljon opittavaa Venäjältä, esimerkiksi luova talous on Venäjällä nousussa. Toisaalta myös työttömyys on pysynyt Venäjällä talouskriisin aikanakin alhaisena, joten sillä on hyvät mahdollisuudet kasvattaa taloutaan nopeasti.

Erityishuomio siviiliturvallisuuden parantamisessa

Itämeren valtioiden neuvosto on asettanut toiminnalleen viisi pysyvää painopistettä, jotka ovat taloudellinen kehitys, ympäristö ja kestävyys, energia, koulutus ja kulttuuri sekä kansalaisturvallisuus. Lundinin mukaan erityisesti kansalaisturvallisuuden alalla ollaan pitkällä. Työtä koordinoiva asiantuntijaryhmä on keskittynyt mm. ihmiskaupan vastaiseen työhön. Lisäksi CBSS:n sihteeristö koordinoi alueellisten riskien ehkäisyä Itämeristrategiassa.

Muilla painopistealueilla CBSS toimii verkostojensa kautta. Ympäristöteemoista erityisesti ilmastomuutos on tärkeä ja neuvosto panostaa työhön Baltic 21 asiantuntijaverkoston kautta. Koulutuksen osalta onnistumiseksi voidaan mainita esimerkiksi yliopistoyhteistyö Pihkovan alueella EuroFaculty -projektin puitteissa.

Taloudellisen kehityksen vauhdittamiseksi on äskettäin luotu uusi aloite. Jan Lundin esitteli CBSS:n uuden rahoitusinstrumentin, PFI:n (Pilot Financial Initiative), jonka avulla tuetaan PK-yrityksiä kestävän kehityksen mukaisten innovaatioiden synnyttämisessä. PFI keskittyy aluksi erityisesti Luoteis-Venäjän yritysten tukemiseen.

Turku isännöi huippukokousta 2014

Jan Lundin sanoo odottavansa mielenkiinnolla myös Suomen puheenjohtajuuskautta neuvostossa. Suomella on hänestä pienenä maana helpompaa asettaa muutamia selkeitä erityistavoitteita kuin suurilla jäsenmailla. Lundinin mukaan esimerkiksi koulutus sopisi hyvin Suomen teemaksi, sillä Suomi on tunnettu hyvästä koulujärjestelmästä ja menestymisestä kansainvälisissä vertailuissa. Turku toimii Suomen puheenjohtajuuskauden huippukokouksen isäntäkaupunkina kesäkuussa 2014. Lundin kiittelee Turun aktiivisuutta Itämeriasioissa ja sanoo luottavansa Turun kuuluisaan organisaatiotaitoon kokouksen järjestelyissä.

Kysyessäni Lundinilta haastattelun lopuksi, mitkä hänen ensivaikutelmansa Turusta ovat, hän sanoo olevansa viehättynyt erityisesti historian läsnäolosta kaupungissa. Musiikista pitävän pääsihteerin ohjelmassa on Centrum Balticumin jälkeen vierailu vielä ainakin Sibelius-museossa sekä Turun musiikkijuhlilla.

Tavataan tapahtumassa

Pan-Eurooppa Instituutti ikinuori itämeriläinen

Turun yliopistolla on erittäin pitkät perinteet Itämeritutkimuksessa ja -opetuksessa. Itämeren alueen liiketoiminnan ja talouskehityksen seurantaan on erikoistunut Turun yliopiston kauppakorkeakoulussa toimiva Pan-Eurooppa Instituutti (PEI), joka keskittyy muutosten seurantaan Itämeren talousalueella ja EU:n itäisissä rajanaapureissa, erityisesti Venäjällä, Valko-Venäjällä ja Ukrainassa.

SmartComp

Yliopisto-opetuksen lisäksi PEI toteuttaa tutkimushankkeita, joiden rahoittajina ovat muun muassa kansainväliset organisaatiot, Suomen ministeriöt, Suomen Akatemia ja itämarkkinoista kiinnostuneet suuret yritykset. Esimerkkinä tuoreimmasta hankkeesta on Keski-Itämeren alueen meriklusterin kilpailukyvyn kasvattamiseen keskittyvä SmartComp – Smart competitiveness for the Central Baltic region -hanke, jossa on mukana partnereita Suomesta (Itämeren kaupunkien liitto, Centrum Balticum, Turun yliopistosta Pan-Eurooppa Instituutti sekä Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus), Virosta (Tallinnan yliopisto ja Tallinnan teknillinen yliopisto) ja Latviasta (Riga International School of

Economics and Business Administration sekä Latvian Maritime Academy). Tämä EU:n rahoittama puolitoistavuotinen hanke käynnistyi toukokuussa 2012 ja pyrkii yritystason tutkimuksen sekä Triple Helix -yhteistyön pohjalta tarjoamaan ratkaisuja alueen meriklusterin kestävän kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

Baltic Rim Economies

Tutkimushankkeiden ohella PEI julkaisee neljännesvuosittain ilmestyvää Baltic Rim Economies (BRE) -katsausta, joka asiantuntija-artikkelien kautta keskustelee Itämeren alueen kehityksestä ja keskeisistä ilmiöistä. Katsausta on julkaistu vuodesta 2004 lähtien, käsittäen yhteensä jo yli 1000 artikkelia. Julkaisun kirjoittajiin on lukeu-

25

vuotta

THE BALTIC SEA REGION
2025

25th Anniversary Seminar of the
Pan-European Institute,
25.10. 2012, Turku, Finland

tunut lukuisia EU-komissaareja, ministereitä, kansanedustajia, alueellisia päätöksentekijöitä, liike-elämänedustajia, akateemisen maailman edustajia sekä useita muita asiantuntijoita. Julkaisua jaetaan sähköisesti yli 80 maahan ja sen toimitusta osaltaan rahoittavat Turun kaupunki, Centrum Balticum ja Turun kauppakamari. Julkaisun tilaajaksi voi ilmoittautua ilmaiseksi osoitteessa www.tse.utu.fi/pei.

Fokuksessa alueellinen kehitys, energiaturvallisuus ja innovaatiot

Niin BRE-katsaus kuin PEI:n tutkimuskin ovat viime vuosina

keskittyneet Itämeren alueella muun muassa alueelliseen kehitykseen, energiaturvallisuuteen, ulkomaisiin investointeihin ja innovaatioihin. Innovaatioiden osalta tutkimus on painottunut erityisesti Venäjän innovaatiojärjestelmän kehittämiseen sekä Venäjän ja EU:n väliseen innovaatioyhteistyöhön. Lisäksi PEI on nostanut tarkastelun kohteeksi pohjoisessa Barentsin meren alueen. Arktisten alueiden poliittinen kehitys ja avautuvat liiketoimintamahdollisuudet heijastuvat Itämeren alueen kehitykseen, ja PEI pyrkiikin tekemään tutkimusta sekä herättämään keskustelua koko

laajan Euroopan alueen ilmiöistä sekä niihin liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista.

The Baltic Sea region 2025

Julkaisujen lisäksi PEI nostaa julkiseen keskusteluun päivänpoltavia aiheita erilaisten kansainvälisten tilaisuuksien muodossa. Tänä vuonna instituutti viettää 25-vuotisjuhlavuottaan ja juhlistaa sitä järjestämällä 25. lokakuuta yhdessä Centrum Balticumin kanssa korkeatasoisen kansainvälisen seminaarin The Baltic Sea region 2025 Turun yliopiston kauppakorkeakoulussa. Tilaisuuden pääpuhujina ovat Suo-

men ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja, Liettuan energia-ministeri Arvyas Sekmokas, Latvian puolustusministeri Artis Pabriks sekä Viron opetus- ja tutkimusministeri Jaak Aavik-soo. Lisäksi tilaisuudessa kuullaan muita asiantuntija-puheenvuoroja liittyen Venäjän WTO-jäsenyyteen, Itämeren logistiikkaan ja energiaturvalli-

suuteen sekä turismiin. Seminaariin on kaikille vapaa pääsy ja paikalle odotetaan saapuvan yli 200 osanottajaa. Tilaisuuteen voi ilmoittautua osoitteessa www.tse.utu.fi/pei ja seminaarista kiinnostuneiden on hyvä huomioida, että paikkoja on rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. PEI toivottaa kaikki lämpimästi

tervetulleeksi The Baltic Sea region 2025 -juhlaseminaariin. Tulevina vuosina PEI pyrkii entisestään laajentamaan kansainvälisiä tutkimus- ja yhteistyöverkostojaan. Samalla PEI tulee jatkossakin aktiivisesti nostamaan akateemiseen ja julkiseen keskusteluun Itämeren alueen kehitykseen liittyviä ilmiöitä ja kysymyksiä.

Tervetuloa itämerelliseen Turkuun!

Eini Laaksonen
projektitutkija
Pan-Eurooppa Instituutti

THE BALTIC SEA REGION 2025

25th Anniversary Seminar of the Pan-European Institute, 25 October 2012, Turku, Finland

The Pan-European Institute at Turku School of Economics at the University of Turku organises its 25th Anniversary Seminar on the 25th of October, 2012. The seminar deals with the Baltic Sea region's future challenges and opportunities in the fields of security, economy and environment, and brings together policy-makers, corporate decision-makers and representatives of the Academia.

13:00–13:05	Opening
Aleksi Randell, Mayor, City of Turku, Finland
13:05–13:10	Introduction to the seminar
Kari Liuhto, Professor, Director of the Pan-European Institute, Finland
13:10–13:25	Keynote speech: Future of the Baltic Sea region
Erkki Tuomioja, Minister for Foreign Affairs, Finland
13:25–13:40	Keynote speech: Energy outlook of the Baltic Sea region
Arvydas Sekmokas, Minister of Energy, Lithuania
13:40–13:55	Keynote speech: Security issues in the Baltic Sea region
Artis Pabriks, Minister of Defence, Latvia
13:55–14:10	Keynote speech: Future competitiveness of the education and research systems in the Baltic Sea region
Jaak Aaviksoo, Minister of Education and Research, Estonia
14:10–14:30	Discussion
14:30–15:00	Coffee
15:00–15:30	Presentation: The impact of Russia's WTO membership and the Eurasian Economic Union on the Baltic Sea region
Sergey Sutyryn, Professor, St. Petersburg State University, Russia
15:30–16:00	Presentation: Energy security in the Baltic Sea region
Tomas Malmlöf, Scientist, Department for Defence Analysis, Unit for Security Policy and Strategic Studies, Swedish Defence Research Agency (FOI), Sweden
16:00–16:30	Presentation: Baltic maritime transport – tense relationship between logistics and environmental regulations
Karl-Heinz Breitzmann, Professor, Managing Director, Baltic Institute of Marketing, Transport and Tourism at the University of Rostock, Germany
16:30–17:00	Presentation: Future development of tourism in the Baltic Sea region
Wolf Born, Head of Section, Baltic Sea Affairs, Task Force EU-Strategy for the Baltic Sea Region, State Chancellery Mecklenburg-Vorpommern, Germany
17:00–17:30	Discussion
17:30	Closing of the seminar
Kari Liuhto, Professor, Director of the Pan-European Institute, Finland
18:30	Evening reception organised by the City of Turku

The event is open to the public free of charge. Please register at www.tse.utu.fi/pei. The Pan-European Institute reserves the right to make changes to this programme.

For more information, please visit www.tse.utu.fi/pei or contact Ms. Eini Laaksonen at peiconference@utu.fi or +358 2333 9565.

Turun yliopisto
University of Turku

Kiikarissa

Merenkulkualan koulutus- ja tu Merenkulkual

Turun yliopiston Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskuksen ja Turun kauppakorkeakoulun TSE exen yhteistyönä alkaa tammikuussa 2013 uusi koulutusohjelma ”eMBA Turku for Shipping Industry”. eMBA Turku for Shipping Industry on ensimmäinen merenkulkualalle räätälöity johtamiskoulutusohjelma.

Syksyn
koulutuskalenteri
<http://mkk.utu.fi>

CENTRE FOR MARITIME STUDIES

Tutkimuskeskuksen koulutustarjonta laajenee alle vihdoin oma eMBA

● TEKSTI Mariikka Servanto

eMBA Turku for Shipping Industry -ohjelman keskeisenä teemana on yhdistää uusinta akateemista tietoa käytäntöön merenkulkualalla työskenteleville henkilöille ja heidän organisaatioilleen. Tilausta nimenomaan merenkulkualalle räätälöidystä johtamiskoulutusohjelmasta on ollut jo kauan, joten olemme erittäin tyytyväisiä, että ohjelma saadaan käyntiin ensi vuoden alussa.

eMBA -tutkinnon suorittaminen kestää kolme vuotta työn ohessa opiskellen. Merenkulun osuus keskittyy ensimmäiseen vuoteen, ja siihen kerätään ryhmä merenkulkualalla toimivista henkilöistä. Tämä antaa myös loistavan tilaisuuden verkostoitua saman alan ihmisten kanssa. Ensimmäiseen opintovuoteen vuoteen sisältyy opintomatka Rotterdamiin kesäkuussa 2013.

Toinen ja kolmas vuosi noudattaa normaalia Turun kauppakorkeakoulun TSE exe:n eMBA Turku-johtamiskoulutusohjelmaa. eMBA Turku on kansainvälisesti akkreditoitu johtamiskoulutusohjelma, joka on tarkoitettu johto- ja asiantuntijatehtävissä työskenteleville. Tulevaisuusorientoitunut, vahvasti konkretiaan ankuroitu eMBA Turku kattaa kaikki liiketoimintaosaamisen keskeisimmät osa-alueet.

Ohjelman laajuus on 100 opintopistettä. On myös mahdollista suorittaa koulutusohjelmasta

pelkästään ensimmäinen vuosi (JOKO in Shipping). Ohjelma on englanninkielinen. Järjestämme alkusyksyn aikana infotilaisuuksia, jossa kerromme tarkemmin ohjelman sisällöstä ja suorittamisesta.

Infotilaisuuden ajankohdat sekä lisätietoa ohjelmasta: <http://mkk.utu.fi/koulutus/mba/>

Lyhytkoulutuksista ajankohtaista tietoa työelämän tarpeisiin

Tuttuun tapaan järjestämme syksyllä useita lyhytkoulutuksia, joiden aiheina ovat mm. meri- ja maalogistiikan turvallisuus, satamien ympäristölupa, kuljetusoikeus, konttikuljetukset, kemikaalikuljetukset ja sataman ISPS-turvapäällikkö. MKK järjestää lisäksi oppisopimustyyppistä täydennyskoulutusta. Kokemus on osoittanut, että tämäntyyppiselle koulutukselle on alalla kysyntää. Oppisopimustyyppisessä koulutuksessa osa oppimisesta tapahtuu työpaikalla, ja jokainen opiskelija tekee koulutuksen aikana omaan työhönsä tai organisaatioonsa liittyvän kehittämistehtävän. Parhailaan on käynnissä kaksi vuoden mittaista oppisopimustyyppistä koulutusta Laivanselvittäjä- ja Satamatoiminnot-teemoilla. Syksyllä alkavista ohjelmista tulee tietoa myöhemmin nettisivuillemme.

Tilastotutuksia

KIINAN MERKITYS ITÄMEREN ALUEEN VALTIOILLE

	KAUPPA KIINAN KANSSA 2011		SUORAT INVESTOINNIT KIINASTA KOHDEMAAHAN 2010	KIINALAISTEN MATKAILU KOHDEMAASSA 2011
	Kiinan osuus kohdemaan tuonnista %	Kiinan osuus kohdemaan viennistä %	Kiinan osuus ulkomaisten investointien kannasta %	Kiinalaisten osuus ulkomaalaisten yöpymisistä majoitusliikkeissä %
Latvia	2,7	0,4	erittäin pieni-ei tarkkaa tietoa	0,2
Liettua	2,0	0,4	0,0	0,4
Norja	9,3	2,0	erittäin pieni-ei tarkkaa tietoa	1,2
Puola	8,8	1,0	0,4	0,7
Ruotsi	4,6	3,6	ei tarkkaa tietoa	1,1
Saksa	9,0	6,7	0,1	1,8
Suomi	7,4	5,3	0,1	1,7
Tanska	7,1	4,0	0,7	ei tietoa
Venäjä	15,8	7,0	0,4	10,0 (osuus ulkomaalaisten vierailuista)
Viro	4,5	1,8	0,2	0,3

USA:n MERKITYS ITÄMEREN ALUEEN VALTIOILLE

	KAUPPA USA:N KANSSA 2011		SUORAT INVESTOINNIT USA:STA KOHDEMAAHAN 2010	AMERIKKALAISTEN MATKAILU KOHDEMAASSA 2011
	USA:n osuus kohdemaan tuonnista %	USA:n osuus kohdemaan viennistä %	USA:n osuus ulkomaisten investointien kannasta %	Amerikkalaisten osuus ulkomaalaisten yöpymisistä majoitusliikkeissä %
Latvia	0,6	1,4	3,3	2,0
Liettua	1,2	2,6	1,7	2,2
Norja	5,4	5,6	10,3	4,0
Puola	2,3	2,0	6,2	3,5
Ruotsi	3,0	6,3	6,3	3,3
Saksa	5,4	7,0	10,4	8,0
Suomi	3,7	5,1	0,6	3,7
Tanska	2,8	6,2	8,0	ei tietoa
Venäjä	4,8	3,2	1,1	7,3 (osuus ulkomaalaisten vierailuista)
Viro	1,1	6,3	1,6	1,4

VENÄJÄN MERKITYS ITÄMEREN ALUEEN VALTIOILLE

	KAUPPA VENÄJÄN KANSSA 2011		SUORAT INVESTOINNIT VENÄJÄLTÄ KOHDEMAAHAN 2010	VENÄLÄISTEN MATKAILU KOHDEMAASSA 2011
	Venäjän osuus kohdemaan tuonnista %	Venäjän osuus kohdemaan viennistä %	Venäjän osuus ulkomaisten investointien kannasta %	Venäjäläisten osuus ulkomaalaisten yöpymisistä majoitusliikkeissä %
Latvia	10,0	10,6	4,1	19,2
Liettua	32,1	16,6	8,3	17,4
Norja	2,1	0,9	erittäin pieni-ei tarkkaa tietoa	2,4
Puola	12,2	4,5	0,0	4,1
Ruotsi	5,5	2,3	erittäin pieni-ei tarkkaa tietoa	1,6
Saksa	4,5	3,2	0,5	2,5
Suomi	18,7	9,4	1,0	23,4
Tanska	2,3	2,0	0,1	ei tietoa
Venäjä	-	-	-	-
Viro	8,3	11,0	3,5	12,7

SAKSAN MERKITYS ITÄMEREN ALUEEN VALTIOILLE

	KAUPPA SAKSAN KANSSA 2011		SUORAT INVESTOINNIT SAKSASTA KOHDEMAAHAN 2010	SAKSALAISTEN MATKAILU KOHDEMAASSA 2011
	Saksan osuus kohdemaan tuonnista %	Saksan osuus kohdemaan viennistä %	Saksan osuus ulkomaisten investointien kannasta %	Saksan osuus ulkomaalaisten yöpymisistä majoitusliikkeissä %
Latvia	11,5	8,7	5,2	10,0
Liettua	10,0	9,3	10,2	15,0
Norja	12,4	8,6	5,3	20,3
Puola	22,3	26,1	13,6	37,7
Ruotsi	18,3	9,9	6,2	20,5
	-	-	-	-
Suomi	12,4	9,9	6,7	9,8
Tanska	20,4	16,0	7,5	ei tietoa
Venäjä	12,3	6,6	4,7	14,8 (osuus ulkomaalaisten vierailuista)
Viro	10,2	4,6	2,4	5,8